

Давидюк Юлія Володимирівна

к.е.н., доцент,
Житомирський державний
технологічний університет,
м. Житомир, м. Житомир

ВИРОБНИЦТВО ЛАКОФАРБОВИХ ВИРОБІВ В УКРАЇНІ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Outlined the state of production of paints in Ukraine. The above description of the main competitive forces industry. The key factors that will determine the further development of the production of paints and varnishes in Ukraine.

Лакофарбова галузь України є порівняно молодою і сучасною з огляду на те, що виробництво здійснюється на нових підприємствах, які виникли за часів незалежної України, оскільки практично не залишилося підприємств, побудованих ще при СРСР. За даними Асоціації українських виробників лакофарбової продукції (АУВЛП) (Ukrainian Paint and Coatings Association) (UP&CA) у 2014 р. виробництво лакофарбових матеріалів в Україні здійснювалося на більш ніж 130 підприємствах, при цьому обсяги 15 найбільших виробників склали більше 75% всієї лакофарбової продукції в Україні, а їх діяльність орієнтована, в основному, на задоволення внутрішнього попиту [2].

Варто зауважити, що Україна саме у лакофарбовій галузі має достатньо високий інвестиційний потенціал, підтвердженням цього є функціонування цілої низки провідних підприємств із іноземними інвестиціями («Снежжа-Україна», «Тіккуріла», «Файдал Україна» та інші), які за короткий час змогли не лише зайняти свою нішу на ринку, але й здобути лідерство за рахунок випуску продукції, яка за якістю відповідає всім європейським стандартам [1].

В контексті інтеграції України до європейського економічного простору й загальносвітових процесів глобалізації умови господарювання підприємств лакофарбової промисловості визначаються, насамперед, конкурентною ситуацією, що склалася на внутрішньому ринку. Аналіз провідних конкурентних сил галузі дозволив нам визначити такі їх характеристики:

- існуючі конкуренти на ринку: зростання інтенсивності конкуренції; значна частка імпортованої й нелегально виготовленої продукції; повільна переорієнтація великих підприємств на внутрішній ринок;
  - потенційні конкуренти: відсутність суттєвих бар'єрів для входу й виходу з галузі; поява нових малих підприємств – виробників лакофарбової продукції; відсутність перешкод для експансії великих іноземних компаній;
  - споживачі: падіння купівельної спроможності та попиту на лакофарбову продукцію; вимогливе ставлення до якості лакофарбових виробів; переорієнтація з європейських на вітчизняні товари;
  - держава: відсутність ефективної політики захисту внутрішнього ринку й підтримки вітчизняного товаровиробника; значний адміністративний тиск на підприємства галузі через різноманітні регулюючі організації.
- Варто також окреслити й основні проблеми, з якими сьогодні стикаються виробники лакофарбових матеріалів:
- нестабільність ринку вітчизняної сировини: значна частина місцевої сировини, яка може бути використана для виробництва (це, насамперед, білі наповнювачі, такі як каоліни та карбонати, використання яких у рецептурах лакофарбових матеріалів значно знижують собівартість продукції), вивозиться за межі України. В той час як вітчизняні виробники використовують переважно імпортовану сировину, що коштує значно дорожче;
  - низька частка індустриальних лакофарбових матеріалів у структурі вітчизняного виробництва і позитивних тенденції тут не спостерігається;
  - висока частка органорозчинних лакофарбових матеріалів у структурі споживання, які не відповідають екологічним нормативам країн ЄС (наприклад, вміст ЛОС, важких металів (свинець, кобальт і т.д.) тощо);
  - значні розбіжності (20-30%) між даними офіційної статистики і дійсних обсягів виробництва лакофарбових матеріалів в Україні;
  - низька активність органів влади у питаннях забезпечення безпеки хімічних речовин, які використовуються при виробництві та імпорті лакофарбових матеріалів.

Якщо говорити про подальші перспективи, то розвиток ринку лакофарбових матеріалів в Україні залежить від багатьох зовнішніх факторів: стану світової економіки, тенденцій розвитку глобального ринку лакофарбових матеріалів, відродження будівельної промисловості, купівельної спроможності населення та ін. Таким чином, оцінюючи перспективи розвитку ринку водно-дисперсійних лакофарбових матеріалів в Україні, можна прогнозувати подальше збільшення їх частки у структурі виробництва та споживання лакофарбової продукції.

Водно-дисперсійні лакофарбові матеріали, швидкими темпами витіснятимуть органорозчинні з традиційних сфер їх використання: водно-дисперсійні лакофарбові матеріали масово використовуватимуть не тільки в будівництві та ремонтних роботах, а й у автомобіле-, корабле-, мостобудуванні, фарбуванні інших промислових виробів. Тому вважаємо, що вітчизняним виробникам водно-дисперсійних лакофарбових матеріалів для подальшого виробничого розвитку та для посилення своєї конкурентних позицій, актуальною є розробка концепції формування якості водно-дисперсійних фарб різного цільового призначення з вітчизняної сировини, пошук шляхів підвищення експлуатаційних властивостей покриттів на основі цих фарб.

Список використаних джерел

1. Гут Л.В., Банах Г.В. Особливості розвитку ринку лакофарбової продукції в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2014/6/25.pdf>. – Назва з екрану.
2. Караваєв Т. Український ринок лакофарбових матеріалів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://docviewer.yandex.ua/?url=ya-serp%3A%2F%2Favulp.org.ua%2Ffiles%2Farticles%2F10_3.pdf&lang=uk&c=556b50dd030c&page=1. – Назва з екрану.